

Sygn. akt III U 449/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	stażysta Aneta Beata Stankiewicz-Lauryn

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2014r. w Suwałkach

sprawy **D. P.**

z udziałem zainteresowanej **M. R.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie

w związku z odwołaniem D. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 29 kwietnia 2014 r. znak (...) - (...)

1. oddala odwołanie.

2. zasądza od D. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 449/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 29.04.2014r. na podstawie art. 83 ust. 1, art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 Ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1442) oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stwierdził, że M. R. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u D. P.:

1. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 08.05.2003r. do 13.06.2003r.;
2. podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe wynoszą za maj 2003r. - 0zł, za czerwiec 2003r. – 0zł.

3. podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, wskazane jako przychód uzyskany po ustaniu tytułu do ubezpieczenia wynoszą:

- październik 2013r. – 314,72zł;

- listopad 2013r. – 417,77zł,

- grudzień 2013r. – 425,05zł,

- styczeń 2014r. – 425,05zł,

- luty 2014r. – 425,05zł,

- marzec 2014r. – 70,07zł;

4. podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne wynoszą:

- październik 2013r. – 271,57zł,

- listopad 2013r. – 360,49zł,

- grudzień 2013r. – 366,78zł,

- styczeń 2014r. – 366,78zł,

- luty 2014r. – 366,78zł,

- marzec 2014r. – 60,46zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1442) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Pracownicy podlegają zaś obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ust. 1 powołanej ustawy) oraz obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust. 1 powołanej ustawy). Obowiązek ubezpieczeń społecznych pracownika stosowanie do art. 14 pkt 1 powołanej ustawy, powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

W odpowiedzi na wezwanie Zakładu M. R. w dniu 08.01.2014r. złożyła następujące dokumenty:

1. pozew do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Suwałkach o zapłatę kwoty 2.077,71zł z dnia 01.12.2003r. wraz z uzasadnieniem;

2. wykaz czasu pracy w miesiącach maju i czerwcu 2003r. z dnia 06.01.2004r.

3. wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Suwałkach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. IV P 103/04 nakazujący pozwanej D. P., prowadzącej ciastkarnię (...) zapłatę kwoty 2.077,71zł brutto na rzecz powódki M. R., tytułem wynagrodzenia za pracę.

Dodatkowo organ rentowy uzyskał informacje od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Suwałkach, który szczegółowo poinformował o przekazaniu należności zasądzonych na rzecz M. R. tytułem wynagrodzenia za pracę. Kwota 2.077,71zł została przekazana w sześciu ratach. Ostatnia rata wpłynęła w dniu 07.03.2014r. Pismem z dnia 19.03.2014r. organ rentowy wszczął więc z urzędu postępowanie w sprawie ustalenia okresu podlegania oraz podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. R. z tytułu zatrudnienia od 08.05.2003r. do 13.06.2003r. u D. P., prowadzącej ciastkarnię (...). Zawiadomienie zostało doręczone D. P. w dniu 31.03.2014r. i do dnia wydania niniejszej decyzji nie zostały przez nią złożone wymagane dokumenty zgłoszeniowe i rozliczeniowe.

Zgodnie natomiast z art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla pracownika stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Zgodnie zaś z §2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18.04.2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 78, poz. 465), dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie korygującym oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat – od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy – stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie natomiast z art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób z zastrzeżeniem ust. 5 i 6. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowane przez ubezpieczonego, nie będącego płatnikiem składek.

W odwołaniu od tej decyzji D. P. domagała się jej uchylecia w całości, podnosząc zarzut przedawnienia. Wniosła również o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Podniosła, iż zobowiązanie wobec niej nie istnieje, gdyż uległo przedawnieniu i dlatego go nie uznaje. W myśl bowiem obowiązujących przepisów od 01.01.2012r. należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat od daty ich wymagalności (tj. 15.05.2003r. do 15.06.2003r.). Zgodnie zaś z art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, datą wymagalności jest termin, w którym składki powinny być opłacone. Zmiana obowiązującego wcześniej 10-letniego okresu przedawnienia należności została wprowadzona na mocy przepisów ustawy z dnia 16.09.2011r. o realizacji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców – zwana ustawą deregulacyjną. Ustawa ta skróciła termin przedawnienia należności składek nieopłaconych i opłaconych nienależycie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji i wskazał, iż odwołująca się nie negowała zasadności samych ustaleń i rozstrzygnięcia zawartego w sentencji zaskarżonej decyzji, podnosząc jedynie zarzut formalny – przedawnienia należności z tytułu składek. Zarzut ten jest jednak chybiony i nie może być uwzględniony. W niniejszej sprawie obowiązek bowiem odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne powstał w chwili powstania po stronie pracownika przychodu tj. faktycznym uzyskaniu należnego wynagrodzenia za pracę. Zasada ta nie budzi też wątpliwości w orzecznictwie, czego przykładem jest wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17.01.2012r. sygn. III AUa 938/11, w którym wskazano, iż obowiązek opłacania składek powstaje z chwilą wypłaty lub pozostawienia do dyspozycji ubezpieczonego wynagrodzenia. W przedmiotowej kwestii jednolicie wypowiedział się również Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 03.02.2012r. w sprawie I UK 306/11 wskazując, iż niewypłacone pracownikowi wynagrodzenie za pracę nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników stanowi wynagrodzenie wypłacone im w danym miesiącu kalendarzowym wraz z tymi składnikami i świadczeniami, które z mocy przepisów szczególnych nie są wyłączone z podstawy wymiaru składek. Wynagrodzenie wypłacone ubezpieczonemu pracownikowi przez pracodawcę z opóźnieniem wykazywane jest natomiast w indywidualnym raporcie miesięcznym, składanym za ten miesiąc, w którym zostało faktycznie wypłacone i wówczas staje się podstawą wymiaru składek.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnionego uznać nie można było.

Nie ma bowiem podstaw do kwestionowania prawidłowości zaskarżonej decyzji z dnia 29.04.2014r.

W pierwszej kolejności należy podkreślić bezpodstawność argumentów, jakie odwołująca się podniosła na rozprawie kwestionując istnienie podstawy prawnej, w oparciu o którą przyjęto, iż zainteresowana M. R. jako jej pracownik, podlegała ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnym od 08.05.2003r. do 13.06.2003r. W tym zakresie w obrocie prawnym funkcjonuje prawomocny wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Suwałkach, który przesądził tę kwestię. W niniejszym postępowaniu kwestionowanie jego ustaleń jest bezprzedmiotowe, gdyż nie dotyczy takich ustaleń..

Odnosnie meritum ukształtowanym skarżoną decyzją należy potwierdzić, iż ustalenia organu rentowego były prawidłowe i tym samym rozstrzygnięcie zawarte w decyzji odpowiadało prawu.

Faktem jest, iż z dniem 01.01.2012r., na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 16.09.2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. Nr 232 poz. 1378) - zmieniającego treść art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, skrócony został okres przedawnienia składek na ubezpieczenia społeczne z 10 do 5 lat. W sprawie jednak ta okoliczność nie miała znaczenia, gdyż bieg przedawnienia spornych należności składowych rozpoczął się dopiero w momencie fizycznej zapłaty należnego zainteresowanej wynagrodzenia za pracę

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego podjętą w dnia 10.09.2009r. w składzie 7 sędziów - I UZP 5/09 (LEX 515914) niewypłacone pracownikowi wynagrodzenie za pracę nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Wskazać mianowicie należy, że zgodnie z art. 4 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych użyte w ustawie pojęcie przychód należy rozumieć jako przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, m.in. z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Według zaś art. 11 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przychodami są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. Zgodnie natomiast z art. 12 ust. 1 ustawy za przychody m.in. ze stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych. Pojęcie przychodu zostało wprowadzone do ubezpieczeń społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, która to ustawa uzależniła wysokość składek i terminy ich płatności od osiągniętych przez ubezpieczonych przychodów. Celem tej regulacji było ustalenie zasady, iż zobowiązanie z tytułu składek powstaje dopiero w momencie osiągnięcia przez ubezpieczonego przychodu w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Obowiązek opłacenia składek powstaje więc z chwilą wypłaty lub pozostawienia do dyspozycji ubezpieczonego wynagrodzenia.

W niniejszej sprawie do wypłaty wynagrodzenia zainteresowanej doszło w dniu 07.10.2013r. realizacja nastąpiła poprzez wpłacenie przekazem pocztowym pierwszej z sześciu rat. Odwołująca się nie kwestionowała zaś, że dopiero w październiku 2013r. nastąpiła regulacja jej zobowiązania wobec byłej pracownicy M. R..

Mając więc powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ §1 kpc orzekł, jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach orzeczono w oparciu art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z §11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

mt